

FHF-901303 Optimalisering av fiske med reke-trål - Nasjonal satsing for å løse bifangst i det norske rekefisket

Arbeidspakke 4: Mulige konflikter mellom reke-trål og teinefiske etter snøkrabbe: Tekniske utfordringer og forvaltning i det nordlige rekefisket.

Det norske snøkrabbe-fisket startet forsiktig opp i 2012. Det foregår innefor et relativt lite område i det nord-østlige Barentshavet, som også regnes som gode rekefelt. Da prosjekt FHF901303 startet i 2016 var det klare oppfatninger om at det nye teinefisket ville skape problemer for utøvelsen av rekefisket, bl.a i form av bifangst i reke-trål. Det var forventninger om at snøkrabbefisket ville øke dramatisk i løpet av få år og det ble uttrykt frykt for at dette ville føre til brukskollisjoner og fortrenging av reke-trålflåten.

Bilde 1 til høyre viser posisjoner for teinelenker rundt Sentralbanken i slutten av oktober 2020. Hver lenke består av opp mot 220 teiner fordelt over en lengde på ca. 5 km. Snøkrabbefiskerne har på sin side hevdet at reke-trålerne med tunge trålsystemer var en trussel for den nye næringen på grunn av skader og dødelighet på krabber som ble kjørt over. Etter at snøkrabbefisket ble regulert i 2017 og med innføring av 3 måneder stopp i snøkrabbefisket i sommerhalvåret, har konfliktnivået blitt redusert.

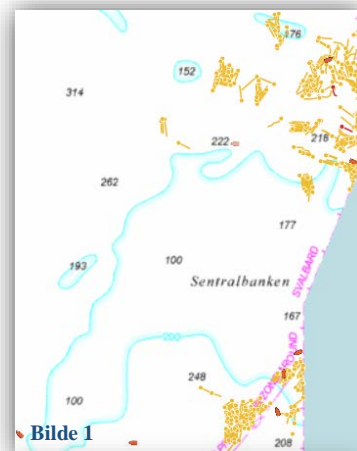
Det ble i perioden 2015 til 2017 utført forsøk for å kartlegge utfordringene. Alle forsøk ble gjort med reke-trål og Nordmørsrist. Svært få snøkrabber kom inn i trålen og det ble ikke avdekket at snøkrabber blokkerte ristflaten. Våre funn er bekreftet med opplysninger fra den kommersielle flåten. Vi har derfor konkludert med at snøkrabber ikke forandrer seleksjonsegenskapene til reke-trål.

Vi monterte «krabbesekker» (bilde 2) bak gearet, dvs. på undersiden av trålen. Snøkrabber som ble overtrålet ble fanget opp ved hjelp av disse. Vi testet to ulike typer gear; det konvensjonelle gearet "rockhopper" (RHG) og et relativt nyutviklet gear av typen "semi-sirkel sprednings gear" (SCSG; satt sammen av elementer av Ø500 mm PVC-rør delt langs lengderetningen). Bilde 3 viser fangst fra en undersekk og 5 snøkrabber ses på dette utsnittet. Analysene omfattet også snøkrabber som kom inn i trålen og som stoppet opp i ristseksjoen. Snøkrabbene ble undersøkt for skader og skadene ble beskrevet i detalj. Undersøkelsene viste at snøkrabbene hadde skader i betydelig grad, se bilde 4. I november 2016 var det en klar forskjell i skadefrekvens mellom kjønn. I februar/mars 2017 var det en klar forskjell i skadefrekvens både mellom kjønn og hvilken tråldel snøkrabbene ble funnet i (ristseksjon eller undersekk).

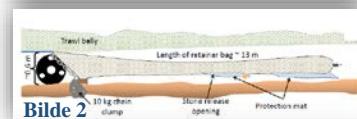
Datamaterialet fra februar/mars 2017 inkludert trekkene viste at snøkrabbene som ble funnet i ristseksjonen hadde færrest skader, mens tett på 50% av snøkrabbene i i undersekken var skadet. I et område øst for E35°00' på under 200 m dybde ble det fanget et stort antall små snøkrabber med skjoldbredde mindre enn 20 mm. Disse individene var så små at nesten samtlige gikk gjennom risten og kom inn i rekesekken. I et kommersielt fiske vil det bli vanskelig å sortere bort de minste krabbene fra rekefangsten, men ved at trålens fiskeline i kommersielt fiske ligger 50-60 over bunn er slik bifangst lite sannsynlig.

Det ble fanget omtrent dobbelt så mange snøkrabber med bruk av RHG enn SCSG i våre forsøk. Skadefrekvensen på snøkrabbe var høy med begge typer gear. Med bruk av RHG var 36,9% av snøkrabbene skadet, mens 32,8% var skadet med bruk av SCSG. Det ble i løpet av toktene gjort forsøk med videokamera over og foran gearet, men oppvirvling av leire kombinert med bruk av kunstig lys gjorde at sikten ble tilnærmet null. Bilde 5 viser en relativt stor snøkrabbe som blir overtrålet av et rockhoppergear.

Flere reke-trålskipperer har rapportert at det tidvis tas opp tapte snøkrabbeteiner under fiske nært snøkrabbefeltene (bilde 6). Tapte teiner kan skape skader på trålene. Ødelagte teinerammer og smett-løkkene på teinens hanefot kan splitte deler av trålen når de griper fatt i nettet under tauting eller innhaling. Dette fører til kostnader ved reparasjon, til tap av fisketid og et søppel-problem for hvordan dette skal lagres om bord og eventuelt tas på land.

Bilde 1

Bilde 2

Bilde 3

Bilde 4

Bilde 5

Bilde 5

Bilde 6 (B Petersen)

Prosjektet er finansiert av:

FHF-ansvarlig
Rita Naustvik Maråk
Fagsjef - Ålesund
rita.maraak@fhf.no
415 64 306

Ansvarlig organisasjon
Universitetet i Tromsø (UiT) / Norges
fiskerihøgskole (NFH)
kathrine.tveiteras@uit.no
77 64 60 00

Prosjektleder
Roger B. Larsen
Universitetet i Tromsø (UiT)
Førsteamanuensis
roger.larsen@uit.no
77 64 45 36